

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำของราษฎร ในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
ผู้วิจัย	นายเจริญ สุขุมาลัย ปีการศึกษา 2547
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา
คณะกรรมการ	1. ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ควบคุมวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. บัญชา สมบูรณ์สุข 2. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุเทพ ทิพย์ธารา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำของราษฎรในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำที่ได้รับการคัดเลือกมาจากสมาชิก จำนวน 17 คนและราษฎรที่อาศัยในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ ที่ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน 110 ครัวเรือน ซึ่งได้มาจากการใช้สูตรคำนวณหา กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การสังเกตเชิงลึก การประชุมและการสนทนา กลุ่มย่อย ด้วยการบันทึกเทป และการจดบันทึกแล้วนำมาบรรยายเป็นเชิงคุณลักษณะ การสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างและใช้โปรแกรม SPSS วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ (1) ยุทธศาสตร์การจัดตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำ (2) ยุทธศาสตร์การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ (3) ยุทธศาสตร์การจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียนและแต่ละยุทธศาสตร์จะลำดับขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์การจัดตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำ เริ่มจากการประชุมเชิญชวน กรอกแบบฟอร์ม ใบสมัคร ยื่นใบสมัคร สอบประวัติขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกผู้ใช้น้ำ ร่างกฎระเบียบข้อบังคับและร่างแผนดำเนินงานของกลุ่ม

ยุทธศาสตร์การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ เริ่มต้นด้วยการประชุม เสนอชื่อยกมือลงคะแนน นับคะแนน ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกและเสนอชื่อต่อนายอำเภอเจ้าของ

พื้นที่เพื่อลงนามแต่งตั้ง กำหนดภาระหน้าที่ กฎระเบียบและแนวทางบริหารจัดการ และปิดประกาศ เพื่อทราบโดยทั่วกัน

ยุทธศาสตร์การจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน เริ่มด้วยการประชุมชี้แจง แต่งตั้งอนุกรรมการบริหารเงินกองทุน ร่างระเบียบข้อบังคับ วางแผนการดำเนินธุรกรรมการเงิน เรียกเก็บเงินจากสมาชิกแรกเข้า เงินบริจาค และรายได้อื่นๆ รวบรวมเงินเข้าบัญชีเงินฝากกลุ่มสมาชิกผู้ใช้น้ำ

ความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำอยู่ที่สามารถรวบรวมราษฎรได้จำนวนมากพอคือ 256 คน คิดเป็นร้อยละ 64.63 เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 50 และสมาชิกทุกครัวเรือนยินยอมปฏิบัติตามได้กฎระเบียบที่วางไว้ สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตนเพื่อส่วนรวมและมีจำนวนที่เหมาะสม (จำนวน 17 คน) เข้ามาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและมีการจัดหาเงินงบประมาณมาใช้ในการบริหารจัดการ ซ่อมแซมแหล่งน้ำเมื่อยามจำเป็นเร่งด่วน ในรูปแบบการก่อตั้งเงินกองทุนอย่างเป็นทางการและมีความเพียงพอตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำให้การบริหารจัดการน้ำเกิดประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน ส่งผลให้สมาชิกผู้ใช้น้ำได้ใช้น้ำอย่างเพียงพอ ท่วถึงและช่วยลดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารจัดการน้ำของโครงการฯ

- Thesis Title :** Development on the forms of administration of the Water Users Organization for people in the profitable area of Aipajo Reservoir Project in the royal remark, Ruesoh District, Narathiwat Province.
- Researcher :** Mr. Charoen Sukumal **Academic Year** 2004.
- Degree :** Master of Arts in Development Strategy.
- Thesis Advisors :**
1. Associate Professor Dr. Buncha Somboonsuke
 2. Assistant Professor Sutep Tiptara

Abstract

This research is to study and develop the forms of administration of the Water Users Organization for people in the profitable area of Aipajo Reservoir, Ruesoh District, Narathiwat Province. The precedent groups for the research are 17 administrative board elected from all members and 110 families of people in the area of the project from which the formula calculating to select the exact number of people. The research tools are intensive observation, meeting and having a talk as small group along with recording and taking notes, which will be mentioned as a qualitative description after then, also the structured interview and the program SPSS for information analysis by using the statistic to figure out the percentage value and the standard deviation value are used. The administration forms of the Water Users Organization consists of 3 strategies. Those are (1) the strategy of establishing the organization (2) the strategy of the administrative board election and (3) the strategy of establishing revolving capital. Each strategy has its own steps of working as follows :

The strategy of establishing the organization : starting with persuasive meeting, then filling up the member application, submitting the application, taking the applicants' biography acquisition to register as a water-user member, and then drafting regulations and working plans.

The strategy of the administrative board election : starting with meeting, then nominating, voting, declaring voted persons, and asking the district officer in the area to sign for an appointment, setting the exact responsibilities, regulations and guides for the administration, and announcing the result to the public.

The strategy of establishing revolving capital : starting with the explanatory meeting, then appointing the subcommittee for capital administration, drafting regulations, planning financial administration, collecting money from initial membership fee, donation money, and other incomes, then opening an account and leaving the money as all water users' money.

Success in administration of the organization is based on capability of collecting enough people, that's about 256 people (64.63%) as water-user members, which must be 50% over the expected amount. Besides, all families accept and respect the regulations and participate in the administration by electing the appropriate number (17) of persons who's experienced, honest, and sacrificial to take responsibilities as the board. The elected board must be able to administrate water using efficiently, provide tangible and enough budget for administration of water using efficient and sustainable. With less water problems, all water-user members have enough water to use. People are satisfied whit the process of water using administration of the project.